

# Z cizích revuí.

**Esercito e Nazione, ročník VI. (1931), čísla 1—3. Leden—březen.**

**E. Maltese: Chemická válka (1. a 3. sešit časopisu).**

V úvodu své informativní studie podává autor přehled mezinárodních jednání čelících k zákazu chemické války a zdůrazňuje, že v praxi bude plynů vždy užíváno. Podstata chemické války tkví přímo v kulturním vývoji lidstva, které nezádržně pokračuje v zdokonalování mírové i válečné techniky. Významným činitelem pro užití plynů ve válce je snadnost, s níž lze přeměnit mírový chemický průmysl na válečnou výrobu, poměrná láce této zbraně a velký její účinek, skýtající naději na vítězství i chudým státům. Ve světle čísel mizejí též these o krutosti a nelidskosti chemické války, neboť podle zkušenosti ze světové války je procento mrtvých daleko menší u osob postižených plynem, nežli u raněných střelnou zbraní.

Zejména Američané a Němci zastávají názor, že boj plynem je humánnější prostředek nežli boj střelnými zbraněmi. Podle oficiální studie amerického plukovníka H. L. Gilchrista z r. 1928 činily během světové války ztráty plynem u šesti hlavních států (Rusko, Francie, Velká Británie, Spojené státy, Itálie) 3·8% z celkového počtu ztrát; při tom je při ztrátách střelnou zbraní 29%, při ztrátách plynem jen 7·8% mrtvých. (V článku jsou udána podrobná čísla o celkovém počtu ztrát válečných států a o ztrátách plynem.)

Větší smrtelné ztráty byly způsobeny jen překvapujícím užitím plynů a nedostatkem ochranné výzbroje vojsk na př. u Italů (35·5% mrtvých z počtu zasažených plynem na S. Michell v r. 1916) a u Rusů (10·5% mrtvých). U vojsk vybavených ochrannými prostředky nepřesahuje poměr smrtelných zranění plynem 4% z počtu zasažených (Francie 4%, Anglie 3·3%, Německo 2·9, Spojené státy 2%), kdežto nejnižší poměr mrtvých k počtu zraněných střelnou zbraní byl 24·9% (Francie).

Dále je podán přehled a charakteristické vlastnosti hlavních plynů užívaných ve světové válce, vyličen způsob užití plynů a uvedeny některé válečné masky. Období 1915—18 má pro plynovou válku v celku ráz improvisace; bylo užíváno většinou plynů prchavých a jen na ustálené frontě, v brzkou byla seznána nutnost užívati plynů hromadné a s velkým soustředěním. Chybějí téměř úplně zkušenosti s užitím plynů v pohybové válce a letectvem.

Po válce pokračuje chemie intensivně ve vynalézání nových plynů, státy však přísně utajují výsledky badání. Zdá se, že nejdále pokročila Amerika (arsenal v Edgerwood) a Anglie (ústavy v Porton a Sutton Oak); Německo má dva chemické ústavy v Berlíně a několik soukromých laboratoří průmyslu barviv. Užití plynů v budoucí válce nabude určitě velkých rozměrů, nelze však pochybovati, že technika získá též dostatečné ochranné prostředky. Chemická válka nezmění valně ráz války, klade však zvýšenou váhu na mravní hodnotu vojska i občanstva.

## Ztráty za světové války

(v tisících osob a v procentech).

| Stát                        | Mobiliso-<br>vaných | Celkem ztráty |         | Ze ztrát bylo |          |                  |
|-----------------------------|---------------------|---------------|---------|---------------|----------|------------------|
|                             |                     | počet         | procent | mrtvých       | raněných | nezvěst-<br>ných |
| Rusko . . . . .             | 12.000              | 9.150         | 76.3    | 1.700         | 4.950    | 2.500            |
| Francie . . . . .           | 8.410               | 6.166.8       | 73.3    | 1.363         | 4.266    | 537              |
| Velká Britanie . . . . .    | 8.904.5             | 3.190.8       | 35.8    | 908           | 2.090.2  | 191.6            |
| Italie . . . . .            | 5.615               | 2.197         | 39.1    | 650           | 947      | 600              |
| Spojené státy . . . . .     | 4.255               | 364.8         | 8       | 126           | 234      | 4.5              |
| Japonsko . . . . .          | 800                 | 1.2           | 0.2     | 0.3           | 0.9      | 0.003            |
| Rumunsko . . . . .          | 750                 | 535.7         | 71.4    | 120           | 335.7    | 80               |
| Srbsko . . . . .            | 707                 | 331.1         | 46.8    | 45            | 133.1    | 152.9            |
| Belgie . . . . .            | 267                 | 93            | 34.9    | 13.7          | 44.7     | 34.6             |
| Řecko . . . . .             | 230                 | 27            | 11.7    | 5             | 21       | 1                |
| Portugalsko . . . . .       | 100                 | 33.3          | 33.3    | 7.2           | 13.7     | 12.3             |
| Černá Hora . . . . .        | 50                  | 20            | 40      | 3             | 10       | 7                |
| Dohoda . . . . .            | 42.188.8            | 22.109.409    | 52.3    | 4.911.6       | 13.046.7 | 4.121            |
| Německo . . . . .           | 11.000              | 7.142.5       | 64.9    | 1.773.7       | 4.216    | 1.152.8          |
| Rakousko-Uhersko . . . . .  | 7.800               | 7.020         | 90      | 1.200         | 3.620    | 2.200            |
| Turecko . . . . .           | 2.850               | 975           | 34.2    | 325           | 400      | 250              |
| Bulharsko . . . . .         | 1.200               | 266.9         | 22.2    | 87.5          | 152.4    | 27               |
| Ústřední mocnosti . . . . . | 22.850              | 15.404.5      | 67.2    | 3.386.2       | 8.388.3  | 3.629.8          |
| Úhrnem . . . . .            | 65.038.8            | 37.513.8      | 54.6    | 8.297.8       | 21.435.1 | 7.750.9          |

U šesti hlavních států činily ztráty plynem:

| Stát                     | Celkem    | Raně-<br>ných | Mrtvých | Ztráty plynem<br>v procentech |                             | Poměr mrtvých<br>u ztrát v procentech |        |
|--------------------------|-----------|---------------|---------|-------------------------------|-----------------------------|---------------------------------------|--------|
|                          |           |               |         | z celku<br>ztrát              | mrtví<br>z celku<br>mrtvých | střelnými<br>zbraněmi                 | plynem |
| Rusko . . . . .          | 531.340   | 475.340       | 56.000  | 5.8                           | 3.3                         | 25.2                                  | 10.5   |
| Francie . . . . .        | 198.000   | 190.000       | 8.000   | 3.1                           | 0.6                         | 24.9                                  | 4      |
| Velká Britanie . . . . . | 187.045   | 180.983       | 6.062   | 5.8                           | 0.6                         | 32.2                                  | 3.3    |
| Německo . . . . .        | 80.943    | 78.663        | 2.280   | 1.1                           | 0.1                         | 30                                    | 2.9    |
| Spojené státy . . . . .  | 72.173    | 70.752        | 1.421   | 20.3                          | 1.1                         | 43                                    | 2      |
| Italie . . . . .         | 17.927    | 13.300        | 4.627   | 0.8                           | 0.7                         | 40.8                                  | 35.5   |
| Celkem . . . . .         | 1,087.428 | 1,009.038     | 78.390  | 3.8                           | 12                          | 29                                    | 7.8    |

### Válečný průmysl Itálie.

Počínaje ročníkem 1931 otevřel italský časopis „Esercito e nazione“ novou rubriku nazvanou „Mocenství činitelů“, v níž je popisován (bez udání autorů) italský válečný průmysl.

Nejvýznamnějším podnikem je „Fiat“, jehož hlavní závody jsou v Turíně a v Pise. Společnost za světové války velice zmožutněla a dodala kromě velkého množství stříeliva a desetitisíců kulometů mnoho tisíc leteckých a námořních motorů a na 35.000 automobilů.

Nejnámějšími vzory automobilů jsou Fiat „18 P“, „18 BL“ a „Spa 25 C/10“, dále „18 BLR“ (tažný automobil pro 149 mm houfnice) a „Ceirano 50 SMA“, jímž je vybaveno protiletadlové dělostřelectvo (kanon 75/24 CK, namontovaný na autu).

Z terénních vozidel s pohonem všech kol sluší uvést šestikolové nákladní automobily „611“ (těžký), a „1014“ (lehký), které se osvědčily v bojích v Tripolisu, a čtyřkolová vozidla značky „Pavesi-P-4“ (lehký a těžký traktor, převážný vůz, tažný automobil, obrněný automobil). Italské těžké dělostřelectvo je vesměs vybaveno tímto tažným automobilem (motor 40 HP, váha 3800 kg, tažná síla na silnici 20 tun, v terénu 15 tun). V poslední době byl vyroben podle směrnic ministerstva války lehký terénní „praporeční“ automobil „Fiat 1015“ o 4 kolech s nosností 800 kg, vhodný k jízdě terénem, též v horách. Bližší podrobnosti jsou tajeny, vozidlo bude zavedeno v celé armádě.

Za války vyrobila „Fiat“ několik typů těžkých tanků, z nichž bylo na Soči užito tanku „2000“. Vzhledem k terénním obtížím byla zahájena výroba lehkých tanků a dosaženo značných úspěchů tankem „3000 B“ (váha 5600 kg, výzbroj buď 37 mm kanon nebo 2 kulomety v pancéřové věžičce, značná pochodová rychlost, akční radius 6 hodin).

Letounu Fiat se užívá v italském letectví vesměs. Jsou to zejména stroje: bombardovací „BR-2“, 240 km, nosnost 1550 kg pum, stoupavost do 2000 m za 8 min., stíhací „CR-20“, 270 km, stoupavost do 2000 m za 4 min., pozorovací „A-120“, 95–250 km, akční radius 1650 km, turistický letoun „AS-1“; toho se užívá jako školního stroje.

Z leteckých motorů Fiat jsou nejvýznamnější „A-22“ 650 HP, jímž je opatřen letoun „A-120“, hvězdovitý motor „A-50“ 100 HP (na stroji „AS-1“) a motor „A-25“ 1000 HP na bombardovacím letounu „BR-2“.

Pro loďstvo dodává Fiat motory „M-900“ 750 HP a Diesellovy motory.

Válečné podniky „Breda“ se řadí svým významem ihned za podniky Fiat. Sídlo podniku je v Miláně, pobočné továrny v Římě, v Brescii (zbraně) a v Mestre (loděnice).

Hlavním odvětvím je výroba lokomotiv, železničních vagonů a strojů.

Podnik byl přeměněn na válečnou výrobu v roce 1914 a dodával dělové stříelivo, torpeda, houfnice 149 mm a mořdiře 210 mm, letouny, letecké motory a ruční zbraně. Po válce bylo zrušeno oddělení děl, zachováno a rozšířeno oddělení letecké a ručních zbraní. Nejdůležitějšími výrobky jsou pozorovací letouny „Breda-16“, traktory pro hrubé dělostřelectvo, pušky a kulomety (lehký vz. 30, letecké kulomety), ruční granáty a granátomety.

J. Guida: Bezpečnostní pásmo.

Stát je věnována spolupráci pěchoty a dělostřelectva, vysvětluje s hlediska dělostřelce důvody pro velikost bezpečnostního pásma, stanovenou Cvičebním řádem pro pěchotu pro střední dálku 4000 m, a udává přesné velikosti rozptylu a šířky rozprasku pro jednotlivé ráže.

E. Pinto: Střelba protiletadlového dělostřelectva.

Autor vykládá populárně způsob zaměřování a střelby italských protiletadlových děl a podrobně líčí užití grafických tabulek střelby.

D. Deambrosis: Vojenské hranice Anglie.

V článku je podrobně charakterisována vojensko-zeměpisná situace Velké Británie vzhledem k jejím východním sousedům, zejména k Francii a Německu. Problém obrany je u této země daleko obsáhlejší nežli u jiných evropských států, neboť v sobě slučuje nutnost ochrany vlastního souostroví, chránění dominií a zachování svobody moří.

Z informativních statí jsou zajímavé články o letectvu a o leteckém nebezpečí (U. Frichetti) a o bitevní lodi (L. Fea).

Dále jsou v sešitech řešeny náměty: pěší prapor v obraně a za ústupu, útok pěší roty, budování překážek proti tankům, činnost lehkého dělostřeleckého oddílu za útoku.

## Různé zprávy.

**Technikové v americkém vojsku.** Mají zcela odlišné poslání než v evropských armádách. Patří nejen vojenské správě, ale provádějí na př. i takové státní stavby, jež nepatří do její působnosti. Vzpomeňme jen na plukovníka Goethalse, stavitele panamského kanálu, nebo známých opevňovacích a zajišťovacích vodních staveb mississipských, které byly provedeny vojenskými inženýry. Stavby a podniky na Aljašce, v Panamě, na Havaii, Filipínách, tam všude pracuje a vše řídí vojenský inženýr. Vojenští inženýři spravují i národní park americký. Ze jejich činnost je rozsáhlá, to vysvětluje z toho, že v roce 1929/30, vystavěli za 1500 mil. Kč staveb.

V poslední době jsou sice z občanských kruhů podnikány kroky, aby vojenští inženýři pracovali jen o podnicích čistě vojenských, ale až dosud bylo toto úsilí marné. Je v tom kus staré historie, kus staré tradice, která i v průmyslové Americe ještě dnes je velmi živá a která připomíná doby, kdy voják při osidlování severoamerických prostorů byl jistou oporou nových obyvatelů proti indiánským kmenům. Tehdy kromě boje bylo povinností vojenských oddílů prováděti technické práce v obsazeném území. Z té doby se vlastně datuje tato oboustranná součinnost vojenské techniky.

Vojenských inženýrů amerických je v míru 500. Osob z mužstva a poddůstojníků 5000. Všechna místa inženýrská nejsou však vždy obsazena. Mírové spolkové vojsko má 125.000 osob. Vedle něho je postaveno 18 divisí národního vojska a 27 záložních divisí, k nimž náleží rovněž technické vojsko, a to v témž číselném poměru jako k vojsku společnému.

Každá divise má jeden technický pluk, jezdecká divise jeden jezdecký technický prapor. V čas války je počítáno se zvláštními technickými pluky, jimž připadne stavba mostů, cest, vodovodů a elektrických sítí.

Dále dostane každá divise za války k posílení jiných jednotek technické doplňky až v síle jednoho praporu.

Ze se ve válce počítá se železničními, udržovacími pluky, s měřičskými prapory atd., je naještě.

Technický pluk americké pěší divise má 38 důstojníků a 800 poddůstojníků a vojáků. Dělí se ve dva prapory a z těch každý ve tři roty. Rota má dvě čety. Jezdecký technický prapor (s 3 rotami), má 15 důstojníků a 300 mužů i s poddůstojníky.

Vojenští inženýři se v Americe doplňují ze známé důstojnické školy West Point. Výcvik v ní trvá 4 léta a kromě běžného vojenského výcviku dostane se absolventům i dobrého technického vzdělání. Frekventanti školy vstupují do ní ve věku 19—21 let a absolvují ji ve věku 23 až 25 let, a to jako důstojníci. Po absolvování jde polovina chovanců k plukům, polovina se věnuje stavební službě. Po třech letech jsou mladí techničtí důstojníci komandováni na rok na některou z amerických vysokých škol technických a po absolvování vstoupí ve Fort Humphreys na čtyřletou vojensko-technickou vysokou školu, a teprve potom se stávají samostatnými referenty.

Vojenští technikové jsou sdruženi v „Society of American Military Engineers“. Ta vydává vzorně redigovanou a obsahově bohatou revui The Military Engineer. [HT., roč. 1931, č. 3.] -ška.

**Mostní soupravy v americké armádě.** Armádní pontonové mosty, jaké krátce po světové válce byly považovány za potřebné, byly trojiho typu: lehké, střední a těžké; poslední, zvláště pro tak zv. tanky značky VIII, váhy 36.280 kg. Po odstranění těchto příliš těžkých bojových vozů zjednodušila se mostní organizace. Nyní se zavádí lehký pontonový most (vzor 1926) a pro třítonové nákladní vozy (naložené 6800 kg) a těžký most (vzor 1924) pro všechna vozidla obvyklá u polní armády.

Lehké mostní roty o 3 stejných četach náleží k sborovým jednotkám a jsou podle potřeby přidělovány divisím. Všecké povozy s koňským potahem mohou býti zařízeny i na motorový tah; mají vesměs pryžové obruče. Lehká mostní četa má 12 pontonových článků mostního pole, 2 součásti mostové kozy a 2 přístavní můstky, celkem 67 metrový most na 16 povozech, na každém po jedné mostové součásti. Pontony (rámec z duraluminia) jsou dlouhé 8 m, váží 520 kg, vytlačí 6.1 t vody. Mají nosnost 5 t zatížení mostního.

Každý pontonový vůz veze ještě 9 mostních trámů, 16 prken podlahy a 2 kotvy, kromě ostatní mostové výzbroje pro jeden článek mostního pole 4.85 m zdělí. Podpěrové vozy mají materiál pro mostovou kozu, mimo to 9 trámů a 16 podlahových prken, t. j. most o 4.85 m. Mostová koza s duraluminia a ocelových trubek má nosnost 15 t a váží 520 kg. Vozy pro přístavní můstky vezou materiál na podpěry a k připojení k prvnímu článku mostové kozy, pak několik vah nosnosti 20 t k určení osového tlaku povozů.

Mosty poskytují dostatečnou bezpečnost pro náklad 7250 kg; maximální zatížení nápravy 5 t, t. j. jsou sjízdné pro lehké tanky, plně naložené 3tunové a částečně naložené 5tunové nákladní vozy, pro všechna děla polního vojska kromě 155 mm dalekonosných kanonů.

Těžké mostní roty o 2 četách jsou seskupeny v prapory a náleží k armádním jednotkám. Těžká mostní četa má 9 pontonů, 4 součásti mostové kozy, 2 podpěrové kusy a 1 motorový člun, jež jsou vezeny na 14 motorových nákladních vozzech s čtyřkolými přívěsními vozy. Četa má jeden traktor. Délka mostu 61—64 m. Články mostního pole jsou dlouhé 4.85 m; 8 dřevěných a 1 ocelový ponton, první 1405, poslední 1532 kg, délky 9.7 m, vytlačí 11.8 t vody. Kozy z ocele váží asi 770 kg. Mimo to veze každý pontonový vůz 11, každý podpěrový vůz pak 18 mostních trámů. Pro střed kaž-

dého rozpětí mostu je pamatováno na dvojnásobný příčný trámec 5×25 na 410 cm.

Motorový člun, 5.77 m dlouhý, má motor o 20 HP uvnitř lodi; je k vlečení pontonů, k převážení a k různým stavebním pracím. Traktor, určený za výpomoc z nouze, váží 3.4 t.

Čtyřkolé přívěsné vozy (člunové i podpěrové vozy) mají chassis z duraluminia, váží bez nákladu 1600 kg; zkouší se typ upotřebitelný i pro účely civilní, vyrobený z ocele a vážící 1850—2000 kg. Nákladní vozy vezou mostní podlahu a materiál, jeden z nich pak traktor. Tento, t. zv. pomocný vůz, „utility-truck“ zvaný, má ještě materiál pro nakládání a skládání, zejména namontovaný jeřáb nosnosti 5.4 tuny.

Konají se pokusy s anglickými dřevěnými pontony pro mostní oddíly jezdecké divise a s gumovými čluny různých typů. Studuje se použití železných trámů T, místo dřeva pro těžký most a zavedení přívěsných motorů (propulsorů) pro pohyb lehkých i těžkých pontonů.

**Chemický útok a jeho příprava,** článek uveřejněný letos v čís. 3. římského časopisu „Esercito e Nazione“, zasluhuje naší pozornosti.

Od německého plynového útoku u Yprů v roce 1915 je všude zájem o otázku boje plynem. Ač za války bylo vyrobeno velké množství rozličných plynů, je věc podnes nejasná. Budoucí plynová válka přinese mnohá překvapení. V poválečných letech nepodařilo se vyrobti nové účinné bojové plyny; jen technika jich použití pokročila. V míru není dosti příležitosti k zkouškám. Teprve skutečný boj přinese zas leccos nového. Přes to však všechny státy studují pečlivě plynovou válku. Středisky chemických studií v Německu jsou „Chemisch-technische Reichsanstalt“ v Berlíně, „Kaiser Wilhelm-Institut für Chemie“ v Berlíně, „I. G.-Farbenindustrie“ ve Frankfurtu. Spojené státy jsou v popředí chemického průmyslu; jejich válečný arsenál chemický v Edgewoodu je ve světě největším svého druhu. Má spojení s národní akademií věd a s národním výzkumným ústavem. Na anglické ústavy pro válečnou chemii v Portonu a Sutton Oak byla veřejnost upozorněna parlamentními interpelacemi. Francie nezůstává pozadu za ostatními státy. Také sovětské Rusko se připravuje na chemickou válku. — I tehda, pomyslí-li se jen na obranu, je příprava chemické války nezbytná.

K vedení chemické války, k níž náleží i zamlžení, jsou určeny tyto zbraně: dělostřelectvo, letci a vojska pro boj plynem, ostatní vojska pak, jen mají-li minomety, ruční granáty a plamenomety. Dělostřelectvo jako zbraň proti plynu je příliš drahé. Při rozmanitosti plynového střeliva, která ztěžuje dopravu, bude použito dělostřelectva k boji plynem nejlépe v posícní válce. V budoucnosti bude asi 20—30% plynového střeliva. Letectvo je zbraň plynového útoku na velké vzdálenosti; hodí se však i k útoku při zemi na živé cíle, jakož i k zamoření krajů, kde není vojsko. Důležitý je tu ohled na povětrnost a na terén, i když pro použití ostatních vojsk je jinak bez významu. Vojska pro boj plynem provádějí zamoření bojiště plynem, kladou plynové léčky. Vypouštění a metání plynu je zdlouhavé a hodí se jen pro zvláštní případy. Plamenometů možno použití i ve válce pohybné. (Viz také M. M. 62 roč. (1901), červenec—srpen.)

Ženíjní vojsko SSA. Mírový počet ženíjního vojska Spojených států amerických činí 560 důstojníků a 5000 mužů, značná část jednotek je však rámcována. Většina důstojníků pochází ze školy ve West Point, která dává vzdělání rovnající se 3 letům na technice. Po absolvování školy ztráví důstojníci část doby u zbraně a poté doplní své vzdělání na ci-

vilní technice (1 rok). Konečné přidělení k zbraní nastává tedy až po 5 až 6 letech od vstupu do školy.

Malý počet důstojníků je přijímán přímo z občanského povolání. Ženíjního vojska je v míru zhusta používáno i k rozsáhlým nevojenským pracím, důstojníci — ženisté provádějí rozmanité projekty, na př. silnic, průplavů atd.

Za války má pěší divise ženíjní pluk o 2 praporech po 3 rotách, roty po 2 čtáčích — celkem 38 důstojníků a 800 mužů. Jezdecká divise má prapor na autech o 3 rotách (15 důstojníků a 330 mužů). V armádě záloze jsou speciální pluky a jednotky (mostní, železniční, silniční, elektro-technické, maskovací atd.) a pomoc. prapory (pracovní?), určené k zesílení ženíjních jednotek. (R. d. A. e. G. čís. 4/1931.)

V „Mil-Wochenblattu“ soudí kapitán Waldeyer-Hartl o našem chemickém průmyslu toto:

„Chemický průmysl starého Rakouska byl až do poloviny minulého století málo vyvinut. Převaha Německa byla nepopíratelná. V tom nezměnila nic ani světová válka. Nápadný vývoj chemického průmyslu nastal teprve ke konci války. Nutno uznati, že dnešní československý chemický průmysl je vysoce vyvinut a jeho význam je veliký. Pro tak zdárný vývoj jest obzvláště příznivé, že československo má velmi značné zásoby surovin, dřeva a uhlí.“ —ček.

## Literární přehled.

Časopis vojenského zeměpisného ústavu. Náš vojenský zeměpisný ústav počal vydávati „Časopis V. Z. Ú.“ určený pro interní potřebu ústavu. Má za úkol zvyšovati vědeckou úroveň příslušníků ústavu, přivést všechny ústavní složky k užší součinnosti a povzbudit vzájemnou účast na pracích sice mnohdy různých, však organicky úzce souvisejících.

Dosud vyšla dvě čísla a výpočet obsahu usnadní nejlépe přehled o směru, kterým je časopis veden. Čís. 1.: Úvod, Wildův theodolit, Volba měřítka nového topografického měření, Kresba na celou, Pracovní poměry ve V. Z. Ú. bývalé monarchie v době III. měření, Pracovní sjezd čsl. geografů, Několik rad a pokynů hospodářské správy, Výňatky z deníku geodeta, kdy byl ukřižován Kristus, Osobní a různé zprávy, Volná rubrika, Z mého psacího stolu, Karikatura. — Čís. 2.: Kartografické zpracování plánů nového měření 1:20.000, Ma-

ďarská triangulace u Handlové na Slovensku, Naše silnice a jejich znázornění na vojenských mapách, Několik poznámek k upotřebení klíče smluvných značek, Organizace triangulačních prací, Několik slov o úpravě názvů našich voj. map, Jak zacházeti s přístroji při polních pracích, Osobní zprávy, Volná rubrika a Různé zprávy.

Do časopisu budou přijímány dle sdělení redakce i příspěvky osob mimo ústav stojících, zejména pak členů armády.

Obsah obou čísel časopisu je tak široký, zajímavý a vojenských zájmů se dotýkající, že jistě se najdou zájemci, kteří, byť i nebyli členy ústavu, by rádi časopis odbírali. Počín V. Z. Ú., který svým časopisem se nám stává bližším, nutno jen vítati a přát mu zdar při dalším vývoji, neboť zájmy armády jsou úzce spjaty s každým počinem V. Z. Ú. a informace o této činnosti zajímají všechny její příslušníky. S. Sousedík.